

Maranathakerk 22 aug 2021 2 Kon 4: 42-44 Marcus 8:1-21

Gemeente van Jezus Christus,

het Evangelie van Marcus is het meest sobere van de vier evangelie versies. Daarom ook zo krachtig, kernachtig, alsof Marcus zegt: ik schrijf alleen op wat ik echt wil dat jullie begrijpen. We kunnen er dan ook niet omheen, de boodschap van Marcus vandaag zit in die overvloed, en het thema van de lezing is dat er in die overvloed iets begrepen wil zijn dat er maar heel moeilijk bij ons mensen in gaat.

Ook dat kunnen we met geen mogelijkheid missen. Hebben jullie dan geen ogen dat je niets ziet? Geen oren dat je niets hoort? Wat voor hart hebben jullie, zit dat dicht? Ogen, oren, hart. Zien, horen, verstaan. Het gaat er maar moeilijk in. Maar wat is het, dat verstaan wil zijn? Laten we naar de lezing luisteren.

Drie delen zijn te zien. In deel 1 zijn er mensen, een menigte, aan wie Jezus liefde geeft. In deel 2 zijn er Farizeeën of schriftgeleerden, bij wie diezelfde liefde afstuit. In deel 3 zijn er de leerlingen die uitleg krijgen van wat er gebeurt.

Eerst dus die menigte. Marcus geeft in zijn evangelie twee versies van deze wonderlijke maaltijd met zovelen. Een eerdere versie met vijf broden en twee vissen, en die van vandaag met zeven broden en enkele visjes. In de andere eerdere versie kunnen we lezen dat de menigte onderwijs kreeg van Jezus. Diep bewogen is Hij, om die menigte mensen, want zo staat daar 'ze waren als schapen die geen herder hebben', dat wil zeggen er is niemand die hun onderwijs geeft, niemand die hun brood geeft voor hun hart. En dus geeft Jezus hun onderwijs zoals ook in de lezing van vandaag het geval zal zijn geweest. Hij spreekt met hen over wat het hart van mensen nodig heeft. Drie dagen lang, en ook bij deze maaltijd raakt Jezus diep bewogen, dit keer omdat hij ze niet zonder brood wil wegzenden. Zijn bewogenheid om wat mensen nodig hebben, in beide versies van de wonderlijke maaltijd wordt het genoemd, en beide keren wordt eerst het brood voor het hart gegeven en dan pas het brood voor het lichaam.

Voor de liefhebbers: dit is de piramide van Maslow op z'n kop. U weet wel, dat plaatje met als een piramide opgestapeld wat mensen nodig hebben. Onderaan voedsel, kleding, onderdak. Daarboven mensen om je heen, iets te doen hebben, en helemaal bovenaan als piek op de kerstboom het spirituele, het geestelijke, het onzegbare.

Bij het Leger des Heils zei men het altijd al zo: 'soup, soap and salvation'. In die volgorde. Majoor Bosshardt in Villa Felderhof zien we in de weer met stap 2, zeep. Voor de soep (met brood) zal in die Villa al wel goed gezorgd zijn. We zien hoe ze al babbelend Herman Brood in bad eens even lekker z'n rug sopt. Je kunt je niet aan de

de indruk onttrekken dat er met die zeep ook al iets van stap 3 meekomt, meer dan soep, meer dan zeep, iets wat het hart raakt. Herman Brood, hoe mooi kan een naam zijn, krijgt veel meer dan alleen sop.

De piramide van Maslow en de Majoor, ze hebben gelijk. We hebben het allemaal nodig én er zit een volgorde in wat we nodig hebben. Nooit, nergens zegt het Evangelie dat we tot wie honger hebben mogen zeggen: hier heb je brood voor je hart  
Maar ook nooit nergens zegt het Evangelie dat we kunnen leven van brood alleen.  
Soms gaat daarom die volgorde toch op z'n kop.

Laten we weer kijken naar de lezing. Nog steeds zijn we in het eerste deel, met de menigte mensen. Marcus, het is al eerder gezegd in dit Marcus jaar, is het soberste evangelie. Hij geeft niet een echt Paasverhaal, toch is Pasen op elke bladzij te vinden. Drie dagen zijn ze bij Hem, dat ís Pasen, goede vrijdag, stille zaterdag, paaszondag. Hier is het belangrijk te beseffen dat Marcus, net als de andere evangelisten, in twee laagjes schrijft. Ik hoop dat ik jullie daar in mee kan nemen. Marcus vertelt het verhaal van Jezus, dus de dingen die gebeurd zijn, maar hij schrijft het op in de tijd waarin hij zelf leeft, Marcus schrijft het op voor de gemeente van Christus die hij kent in zijn eigen tijd, de vroege kerk, de kerk na Christus, die moet het doen met de drie dagen van Pasen, maar zonder Jezus bij zich. Hoe houd je dat vol onderweg, hoe bezwijk je niet? Het lijkt er alles op dat in dit eerste deel van de lezing een kerkdienst uit de vroege kerk wordt beschreven. Eerst krijg je onderwijs, dat gaat over Christus, zijn leer, zijn leven, zijn dood en opstanding, brood voor je hart. Daarna eet je samen, en word je uitgezonden. Gezegend, gevoed naar hart en lichaam.

Die oude indeling van de liturgie is er nog steeds. Dienst van het Woord, dienst van de Tafel, uitzending. We zijn nu kerk in coronatijd, maar de Tafel heeft geduld en wacht op ons. Zodra het kan moesten we maar weer eens met z'n allen om de Tafel.

In deel 2 van de lezing krijgen de Farizeeen niets en ze worden ook niet uitgezonden. Jezus laat ze staan en gaat weg. Maar laten wij nog even blijven. Er gebeurt hier iets dat we maar één keer zo zien in het Evangelie van Marcus. Het zuchten van Jezus in de geest.

Vergelijk dat eens met het eerste deel, die drie dagen en de wonderlijke maaltijd. We zien Jezus geven, geven, geven. Brood voor het hart, brood voor het lichaam. Hij is een bron, Hij stroomt, in overvloed. Marcus dompelt ons onder in dat woord door het ook

nog in het meervoud te zetten, overovervloed, na afloop is er veel meer over dan waar de maaltijd mee begon. Vierduizend mensen, dat getal staat voor heel de wereld, zoals bij de eerdere maaltijd twaalf staat voor heel Israel. Vierduizend mensen en ze blijven drie dagen bij Hem, de drie dagen van Pasen, zij houden vol, en het lijkt of Hij moeiteloos geeft bij zoveel ontvangst, mensen die willen horen, al begrijpen we het misschien niet, het hart begrijpt het wel, en opent zich voor deze mens die onze ziel voedt en ons lichaam kent.

Bij de Farizeeën is deze stroming er niet. Moet Jezus heel goed opletten dat Hij niet leegloopt tegen het beton van hun oren, hun ogen, hun hart waar niets binnenkomt. Diep zuchtend in de geest. Ter plekke zien we hem zelf water halen, voeding putten. een discussie als dit is moordend voor de geest. Al zou het wonderen regenen ze zouden het niet zien, niet horen, niet toelaten. Soms lukt het echt niet, ook bij Jezus niet. Wegwezen daarom, er zit niets anders op.

In het derde deel met de leerlingen, in het schip, is opnieuw te zien hoe zeer een confrontatie als deze ook op Jezus een zware wissel trekt. Hij ziet zijn leerlingen bezig met dat ene brood maar Hij zit nog bij wat net gebeurd is. Zuurdesem is wat zij uitstralen, je moet je daar van afkeren, niet meegaan, je niet laten verleiden tot discussies, het haalt niets uit. Al zou het wonderwoorden uit de hemel regenen ze zouden het niet merken. (Herodes parkeer ik nu even voor een andere keer), Laten we kijken naar wat er tenslotte in die boot tussen Jezus en zijn leerlingen gebeurt. Hoe boos Jezus ook lijkt te zijn, het is ook gezegende boosheid, want kennelijk ziet Hij bij hen niet alleen beton in de breinen, ziet hij hun hart toch op een kiertje staan. Alles wat hij niet kwijt kan aan de Farizeeën laat hij uitstormen in die boot, de volle laag krijgen ze en wij met hen, als lezers, en op onze beurt, leerlingen.

Brood vergeten. Stom. Je ziet ze denken. Dat kunstje met het brood, zou Hij het nog een keertje kunnen doen?

Het antwoord is nee. Genoeg ontvangen, genoeg voor Israel en genoeg voor de hele wereld, drie dagen van Pasen, en een Tafel om te vieren, meer heb je niet nodig, en heb je geen tafel dan vier je gewoon op de grond, op de aarde. Genoeg ontvangen, hier moet je het mee doen, en verstaan doe je met je hart.

Het wonder is niet dat Jezus kunstjes doet met brood, maar dat er ogen, oren en harten opengaan. Waar het hart gevoed wordt, wordt brood gedeeld. De boodschap is overvloed. Meer wonderen hebben we niet nodig. Amen

Den Haag 22 aug 2021, E. van Gemerden